

פלגות-„נחיתה“ של אנשי גדוד תת-מקלענים (חרצ"ם סובטי) מסתדרים, לקראת-התקפה, על טנקים T-34 או נערכים לנוע בצמוד מאחוריהם.

נארם אנדרהי

טקטיקת השריון הסוביטי

המקובלת בכוחות הסובייטיים; צורת-התקפות, ה- מושתתת על ההנחה כי עצמת-אשו של השריון, וכוח ההלם שלו, הם שישאו את ההתקפה עד אל היחידה האויבת, ויפלוסו לה נתיב דרכה — באופן שהתפקיד אשר ימלא חיל-הרגלים אשר עם השריון כמעט ותפ- קיד „משטרת“ יהיה (כשומרים על הטנקים ומאבט- חים אותם, בשעת ההתקפה; כמבערים ומחסלים את אזורי-ההתנגדות ש„נשטפו“ ע"י השריון; כמזקפי- חוץ, סביב אזורי-ההתכנסות של טנקים).

בעסקנו בסוגיה זו של „לעה-ר“ — הבה ונתאר לעצמנו כי כוחות סובייטיים באים במסע-דחוף, כש- משימתם למחות מאחז יריב שהוקם ב„ראש-חוף“. נניח כי ראש-החוף כבר מובטח כראוי על-ידי מער- כת הגנה-לעומק. הכוחות הסובייטיים — בפעלם חיש, על מנת להטיל מהלומתם בטרם ישיג האויב מידת- התבססות נוספת — מחליטים ל„הריבץ“ במערך זה חזיתית (דבר, אשר בדרך-כלל מומחיהם למבצעי- „בזק“ מאוד-מאוד אינם מחבבים אותו).

כיצד פועלות יחידות הטנקים הסובייטיות?

רבים הם אלה המתקשים לתפוס את מהות לוח- מת-ה„בזק“ המשורינת, באם לא הוכשרו לכך במיו- חד. על כן, מוטב כי לא נפתח כאן בתיאורים מור- כבים על תורת-ה„בליץ“, כי אם נציג לפנינו מצב הרגיל בשבילנו יותר: התקפה על מערך-„עמוק“ ומוגן-היטב, התקפה אשר בה יתכן וישתמשו כוחות סובייטיים גם בחיל-רגלים במספר רב, תוך מאמצם „להשמיד“ את כוחות היריב.

וזאת לדעת; מצוי אצל הרוסים שם מיוחד — וראשית-יבות מיוחדים — לצורה זו של שימוש בשריון (להבדיל ממבצעי-שריון עצמאיים-יותר): „H II II“ (שהמקביל להם בעברית יהיה — „לעה-ר“; דהיינו — „לעזרת הרגלים“).

ככל שנסגל לעצמנו תחילה את עיקר התפיסה המונחת ביסוד טקטיקת ה„לעה-ר“ הזאת — יקל עלינו להבין בשלמותו גם את מכלול-המושגים העו- מד מאחרי כל צורת-ההתקפות „רווית-השריון“.

סיוור בעצמה-ניכרת, ונתמך על-ידי טנקים, "מפ" תח" תחילה את מערך היריב (דהיינו, ממשש, ומב" היר את תנוחתו, מבנהו ונקודות-הכוח העיקריות שבו); אנשי-הצפית וסיירים-מסתננים בוחנים את המערך בחינה מפורטת. בעוד יחידות-השריון שנוע" דו להסתערות מתקינות-עצמן לקראתה (בדלק וב- תחמושת, בבדיקה אחרונה, ובבדק"קל) בעורף — דהיינו, מחוץ לטוח הארטילרי של היריב, באים קציני יחידות אלה קדימה, כדי מטחי-ראיה אל היריב, כשהם לבושים מדי-רגלים רגילים (ולא למשל, סרבליים שחורים, הנהוגים בשריון!), על מנת לצפות את השטח ואת היריב ולעמוד על טיבם. לפי תוצאות תצפיותיהם אלה עורכים הם את "כרטי" סיהטנק" שלהם, שבהם מסמנים הם את נתיביו ההתחלתי של כל טנק — ומאכנים בו את המטרות בעלות-העדיפות המשוערות.

ישנם אנשים אשר אינם חדלים מדבר על כך, שנוהג הכוחות הסובייטיים הוא להתרכז-ולהצטופף לקראת התקפה. אך אין אלו אלא אשליות בעלמא. כל זה שייך למעשים מימי מלחמת-העולם השנייה. החל מ-1942 ואילך, יכלו הכוחות הסובייטיים לנהוג כך, תודות לעובדה כי היטלר אילץ את הגרמנים לעמוד בחזית המזרח על-עמדם, ויהי מה. היטלר הכריז כי אסור-בתכלית לותר ולו על קילומטר של שטח, אפילו היתה נסיגה-בקילומטר עשויה להביא את ההתקפה הסובייטית לידי כך כי תסתער-סתם לתוך שטח ריק, ולאותו זמן כבר לא היו לגרמנים, ברוב המקרים, לא עצמת-שריון ולא עצמת-אוויר כאלו שהיו מאפשרות להם לזנוק, ולחדור-פנימה, ולשבש את הכנותיהם של הרוסים, אשר כרגיל התנהלו לא- במהירות וצעד-צעד, ואף ארטילריה-ארוכת-טוח מספקת חסרה לגרמנים. על כן, לפני כל מערכה, אפשר היה לכוחות הסובייטיים ליטול לעצמם את הזמן הנחוץ בשביל לכנס את ה"מכש" שלהם, לצידו כראוי בדלק ושאר-צרכים — ולהתניעו למסע-ההת- קדמות. האמת היא, כי באותו זמן היה זה פחות-אור יותר בגדר הכרח לכוחות הסובייטיים לנהוג בטקטיקה מעיק"ו — וזאת, משום שבמהלכו של ה"בזק" הגר- מני ב-1941 אבדו רבים מאנשי-הפיקוד ואנשי-המטה המאומנים והמנוסים אשר היו להם, בלעדי אלה — לא ניתן היה להם או לקוות כי יוכלו להלחם לחימה

(¹) מקביל לכך — אמצעי-ההזרקות המקובל במצבים כאלה בכוחות הבריטיים — סילוק הכומות השחורות על-ידי קציני-שריון העורכים סיור-מפקדים; וכן — סילוק "קסדות" טנקאים.

(²) rapier, fleuret.

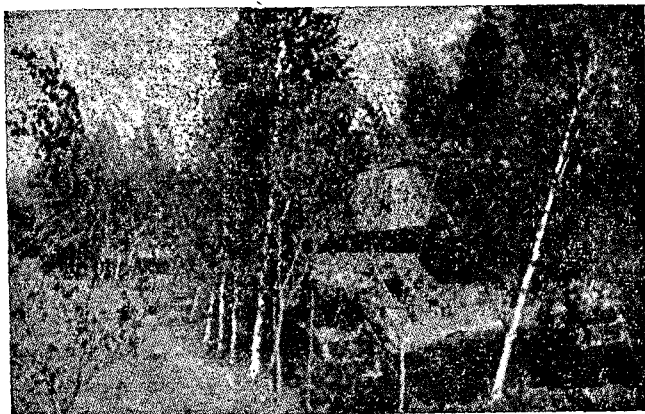
זריזה-ומהירה, נוסח אלוף-התאגרות זרין, או נאל- צו הם, תחת זאת, לנצל בראש-וראשונה, את גודלם ומשקלם, ולנהל לחימת-מהלומות אטית, מגושמת וקשה, בדומה לסוג אחר של אלוף-התאגרות, אלה הבונים בעיקר על כוח-מחצם.

אולם, לאמתו-של-דבר, לא חיבבו כלל מפקדים סובייטיים צורך זה להשתמש בצורת-מבצעים כבדה, מגושמת, "נוסח אלה-מוחצת". אפילו או היו רבים מהם מעדיפים את הלחימה המהירה, זריזת-התחבור לה, הדומה יותר למכות של חרב-מקלָה צרה וגמי- שה. (²) ולא זו בלבד, אלא שרובם הבחינו כבר אז בכך כי הריכוזים המסיביים של ארטילריה-רגלים-שריון מתחילים להיות דבר מתישן-והולך, כבר לפני שנים, ב-1946, נכתבו במאמרים מוסמכים, מעל דפי במות- צבאיות סובייטיות, אזהרות אל כוחות-הצבא בזו ה- לשון: "בעתיד אין לשער כי ינהגו בדרך של ריכוזי גושים גדולים של אנשים וציוד, וזאת בשל הסכנה כי הללו יגולו ויושמדו במהרה". וכן: "השימוש בכוחות רבי-עצמה יהיה אפשרי רק בתנאים בהם יכונסו כוחות אלה, ויוטלו לקרב, במהירות רבה". אותו גנרל אשר פירש דברים אלה בפנותו אל קציני- הגייסות, הדגיש גם, כי באמרו "במהירות רבה" — היתה כונתו לשעות אחדות בלבד. "אופיה של מערכה יהיה אופי תמרוני-בלבד" — כך סיים את מאמרו והרי היה זה איש חיל-הרגלים — ולא דוקא קצין- שריון, שהנו בגדר טוען-מושבע ל"בזק משוריין"! פירושו של דבר, כי יש לשער שהכוחות הסוביי- טיים — באם יפעלו בתנאי מלחמה-רבתי — ינסו ודאי להשיג את אלה:

1. לחזיק לפני ההתקפה את יחידותיהם מפוז- רות כדבעי, ומועלמות כראוי מתצפית-האוויר — כשהן ערוכות מאחרי מסך "נגד-סיוור" טוב, בלזית מספרים גדולים של תותחים נגד-טנקיים גרורים, שהוצבו במארבים שנוני-תחבולה לאורכם של כבי- שים ושל נתיבי-טנקים אפשריים;

2. להרבות ככל האפשר במעשי הטעיה-פעילה, וכן בהסוואה שקדנית וביצירת תנאי-בטחון לתנועת רכב-תובלה. הם יתאמצו להטעות את היריב באשר לתנוחתם האמתית של כוחותיהם, לעצמתם ולכונן- תיהם. יתכן וישתמשו לביצוע מלאכת-הסירות וה- "מיסוך"-בחזית ביחידה שהושאלה מדיבזיה אחרת לגמרי; ובאם יפלו אחדים מאנשיה בשבי, הרי לא ידעו אנשים אלה דבר על היחידות שמאחריהם ועל מפקדיה, ובכלל על כל המתרחש באותה גזרת-חזית. אשר לבטחון-אחוס — הרי אנשי "גייסות המיניס-

הסוואה — תוספת-חימוש לסטג

צל ועלנה — היכן הם העומדים לתקוף?

בבידוד ובכיתור — טנק מחופר ומוסוה עודו רב-עוקץ

הללו כבר זחלו קרוב ככל שיכלו אל עמדות האויב; ושם — התחפרו.

אחרי עלות השחר, הארטילריה (אשר כבר מקודם היתה "משדרת" באשה את שטח עמדות האויב) פותחת בפרץ-אש — קצר למדי וחריף מאוד — על ה"פאה הקדמית" של מערך האויב. אש זו ניתנת בצורת "מחסום-חומה" או "מסך-אש", נוסח מלחמת-העולם הראשונה (כלי-הנשק הכבדים של הרג-לים פותחים אף הם באשם. הללו כוללים תותחים גד-גד-גד (או תותחי-שדה-ונגד-טנקים, דו-תכלי-תיים) גרורים, שהובאו קדימה כדי לסייע הן לטנקים והן לרגלים באש-כינון-ישיר נגד מוצבי כלי-הנשק האויבים שאוקנו. על כן, מן-התבונה יעשה יריבם באם יפקח עין על בטחון-ההסוואה שלו ויעסוק כל הזמן בשקידה בהכנת עמדות-חליפין.

טריון-לענייני-הפנים, המכונים בפי העם "כובעי-תכלה", הם המקיימים את האונת-הבטחון, העוקבת אחרי כל ה-נאמר והנשדר במכשירי-האלחוט של כוחות סובייטים; ואזי לו למשמיע דבר-רים הפוגעים בחוקי-הבטחון (במלחמת-העולם השניה פעלו משגיחים אלה כה מהר, עד שבהזדמנות אחת נשפט עבריין ונורה תוך ארבע שעות מאז ביצוע העבירה).

3. לפתח את ההתקפה במהירות;
4. לנגח-ולפרוץ בנקודה אחת את הדרך לחדירה, למען יתאפשר להם: —
א. ללפות אגף אויב — כדי לכתר וללכוד, בסופו-של-דבר, את כוחותיו הקדמיים של האויב בטרם יוכלו להסוג; ב. באותו זמן עצמו — להבקיע ב-מהירות אל תוך עורף האויב, במאמץ לשבש את הארטילריה שלו ול"תפוס" את עתודותיו כשאין עריכתן מאוזנת. כי אם אין הכוחות הסובייטים מוצ-אים "מצב נוח לתמרון", בו יש להם סיכוי לשטוף סביב האגפים כדי להקים "כיסים" — ינסו הם בכל מחיר ליצור מצב כזה, ודבר זה אמור לגבי גופי-הצבא שבכל הרמות — מארמיה ועד לכיתת-הרובאים.

יחידות-ההסתערות נעות אל תוך עמדות-ההתקפה שלהן כלילה, הטנקים משתדלים להשתמש בנתיבים מחופים,

ואת נהמת תנועתם "מטביעים" באמצעות אש-ארטילריה וטנקים, "יוצרי רעש", המופעלים לצורך זה באזור הקדמי. עמדות-ההתקפה של הטנקים עשויות להיות שונות — החל בעמדה המחופה על-ידי פני-הקרקע מתצפית האויב ואשו, וכלה בפאה-הקדמית של יער; אולם בכל מקרה חופרים הטנקאים שקע הגון מתחת לטנקים שלהם, חוששים הם פן יפגעו על-ידי אש-ארטילריה או על-ידי התקפת-נגד בטרם יצאו להתקפתם. יתר-על-כן, אם יש בשטח רק מחפה מועט — או אם יש יסוד רב לחשוש מאוירית האויב או מהארטילריה שלו — יתכן כי הטנקים לא יטרחו כלל למצוא לעצמם עמדת-התקפה; יתכן כי אזי יתקפו ישר, בהמשך תנועתם, מתוך מסע-ההתקרבות. אשר לרגלים שהוקצו להסתערות,

(ראה תמונה בעמ' 62. — המער.

בהתקפות סוביטיות תקינות, המכסה היא טנק T-34 אחד לכל מחלקה רובאית; מחלקת-טנקים, בת 3 טנקי T-34 — לכל פלוגה רובאית; ופלוגה בת 10 טנקים — לגדוד רובאי. גדוד טנקים בעל שתי פלוגות — בסך-הכל 21 טנקי T-34. — פועל עם רגימנט מסתער, מאחר שכרגיל יש לרגימנט כוח שני גדודים קדימה — ואחד מאחור.

שעה שהם מתגלגלים-ועוברים על פני הרגלים שלהם, פותחים הטנקים באותו דבר שהגרמנים כינו-הו "הסתערות פר-מטורף" שלהם. ברגע זה הם מתחילים לירות בתותחיהם בני 85 המ"מ פגזי חג"ם על המטרות שסומנו ב"כרטיסי הטנק" שלהם. הם יורים למרות שהם נעים במהירות המכסימלית אותה מאפשרים פני-הקרקע. עד כה לא היו בהם אמנם "קניצביגירו" לתותחים (אשר על-אודותיהם יודעים הרוסים את כל הטעוץ-ידיעה). אולם יש לו, לטנק T-34 — מתלה (suspension) מטיפוס אמריקאי, כמת-כונת-קריקטי⁴). הדבר מקנה להם בשטח-ללא-דרך אורח-תנועה מתגלגל; כפי שאומרים — "משהו בדומה לתנועתה של ספינה". הודות להתגלגלות זו, ולצורה פשוטה אולם שנונה של מבנם-המיכני — וב-השתמשם בכונת-ציוד שימושית*) במקום באביזריי-חישוב מורכבים — בונים הרוסים ב"פירוש על כך כי הטנקאי-המתאמן ש"להם יגיע לידי פגיעה ישירה, בפגזו השני, בקן-מק"ב שבמרחק 1000 מ' ומעלה.

מצויים מצבים שבהם, בעצם, אחת היא לרוסים אם הטנקאי פוגע במטרתו או שאינו פוגע בה. הדבר אותו ישתדלו להשיג אז טנקי T-34 הוא השפעה פסיכולוגית. אשם — כמוה כ"אש-תוך-הילוך" של רגלים; אלא שבמקרה זה באה אש-הטרדה זו מתותחיים בני 85 מ"מ, בעלי מהירות-לוע גבוהה, ובצורת פגזי תנ"ם נותבים ומיללים.

מאותו רגע בו נמצאים הם בקרבה מספקת — בטוחים עד ל-800 מ' — יפעילו הטנקים במלוא-המרץ את אש מקלעי ה-7.62 מ"מ שלהם, שבצריח הטנק ובחרטומו. אש זו גועדה לדכדך את ה"לחימה" מקרוב הנגד-טנקית של היריב. אש זו "מרססים" על פני כל אותו אזור אשר סוברים כי בו נמצאים כלי-נשק ללא-רתע.

אחרי מנה הגונה של אש זו, מתחילה ההתקפה. יתכן כי היא תזוז-קדימה באותו רגע שחלק מאש הארטילריה יועתק כדי לכסות את "עומק עמדת האויב". דבר זה יותיר בתפקיד של קספקי מטר-הפלדה לאותה "חומת-אש" רק את הארטילריה הקלה, או הקלה-יחסית, המכוונת בראש-וראשונה נגד מטרות-אדם — תותחים בני 76.2 מ"מ והוביצרים בני 122 מ"מ; כמובן — יחד עם המרגמות בנות 81 ו-120 המ"מ.

ההתקפה מתחילה כאשר הטנקים (בשלב זה לרוב — מטיפוס T-34) חוצים את קו שותות-השועל של הרגלים-המסתערים שלהם. כדי שיוכלו לעשות זאת באותו זמן עצמו בו אש-הארטילריה מועתקת, עליהם לצאת מעמדת-ההתקפה שלהם מוקדם למדי למען תהא להם שהות לפלס את דרכם קדימה. את דרכם זו עושים הם, אם אפשר, בנתיבים מחופים, כדי להג-דיל את ההפתעה עד למכסימום. כרגיל, הם מתפרסים לשורה-חזיתית לפני שהם עוברים דרך חיל-הרגלים שלהם, בפתחם רוחי 35—40 מטר בין טנק לטנק.

* טיפוס של טנק (על שם תוכן טנקים אמריקאי) מסוף שנות העשרים וראשית שנות השלושים — שהיה בשעתו מן המהירים ביותר. המער, "הדומה לאותם סידוריהיסט, מסוג "Kentucky windage", שבכלי-יריה אמריקאיים.

הסתערות אש ושריון

הטנקים — "נדחקים" אל תוך רצועת ה"נפצים" המתקדמת של מחסום-האש

בהתפשט עננת העשן — ברנחיים של 35 מ' — קדימה!

האויב על-ידי קפל-קרעק, ואילו התותח שבצריחו יכול לפעול נגד האויב; מעמדות כאלו יכולים הם לצפות אל התקפת הטנקים ולחפות עליה. לתותחיהם יש כושר-צידוד מועט מאוד, אולם ה"ס.א.ו." אינם צריכים לחשוש לאגפיהם ולעורפם (אף שאין להם צריח מסתובב); וזאת, משום שהם נמצאים או ממש בתוך מבני-הרגלים שלהם או סמוך לפאה-העורפית של מבני-רגלים אלה. הודות לתותחיהם הגדולים, יכולים הם איפוא להמצא מרחק-מה מאחרי הטנקים — ובכל זאת לחפות על הטנקים, שעה שהללו נעים קדימה.

אם באמת רוצה אתה לדעת מה פשר השם "ס.א.ו." — וספק אם יועיל לך הרבה הדבר שעה שתפגש בהם — הרי פירושו ברוסית Samokhodnie Ustanovki; היינו, "כך-תותח בעל היסע-עצמי". אולם במל-חמת-העולם השניה "אומצו" כלי-קרב אלה (שבמקורם היו כלי ארטילריה) על ידי ה"גייסות הטנקים והממוכנים" של הצבא הסובייטי, על מנת שיפעלו ויירו בתפקיד של שריון-מסייע, אפשר להגדירם כטנקים הנושאים בחלקו-הנמוך של שריון-החזית שלהם תותח אשר הנו גדול מזה שניתן להציבו בצריחו המסתובב של "טנק-מצורח". על כן, הגירסה חסרת-הצריח של הטנק מטיפוס "יוסף סטאלין" (הקרויה "ס.א.ו.") נושאת תותח-הוביצר ארוך-קנה בן 152 מ"מ — במקום הכלי בן 122 מ"מ שבטנק-ה"אח" בעל הצריח; והגירסה חסרת הצריח של הטנק T-34 ("ס.א.ו.-100") נושאת תותח בן 100 מ"מ — במקום זה של 85 מ"מ המורכב ב-T-34 בעל הצריח.

(ביתר פירוט — ראה בענין זה בחוברת צ"ט של "מערכות", עמ' 81).

אם רואה צות "ס.א.ו." את הרשף של תותח או "בזוקה" של האויב, הפותחים באש על הטנקים שעליהם הוא מחפה — משלח הוא לעברם את פגז תותחו בן 100 מ"מ או 152 מ"מ. ומאותה עמדת רכבה-ה"ס.א.ו.", שבמרחק כ-250—400 מ' מאחורי הטנקים, יכול צותו בנקל לכסות באש כברת-שטח המשתרעת עד אל כ-3000 מ' — ולירות אל מטרתו פגז הראוי-להתכבד בגודלו, ואשר לו גם נפץ חזק; נפץ, אשר קל להבחין בו — ולתקן לפיו את כיוון הירי.

שעה שהטנקים מתגלגלים ועוברים על פני חיל-הרגלים שלהם, (ואכן, יש ויקרה כי הטנקים יעברו מעל לשורות הרובאים ממש, ולא-ידוקא ביניהם), מגיחים אנשי-הרגלים וקמים — ומעתה מנסים הם שלא-לפגז אחר השריון שלהם. מצפים מהם כי לא יפגרו יותר מאשר כ-150 עד 300 מ' אחר הטנקים, פן יחמיצו אותה השפעה שתהיה לטנקים בעברם ממש מעל לביצורי-האויב. אולם, מאחר שהטנקים T-34 יכולים לדהור כהלכה כשפני-הקרעק נוחים, הרי זהו תפקיד קשה. הוא יקל באותם מצבים בהם יכלו לפני-כן הרגלים לזחול, במשך הלילה, אל סמוך-לאויב — ולהתחפר שם בעמדות-התקפה הקרוי בות אליו.

במלחמת-העולם השניה היו רגלים סובייטיים רביי-תחבולה וזחלים, במשך הלילה שלפני התקפתם, עד אל 200 מ' בלבד מעמדות היריב. שעה שהטנקים מתקרבים אל האויב, משתדלים הרגלים לעזור ב-חיפוי על הטנקים באש. הטנקים עוזרים לרגלים על-ידי כך שהם ממעכים ומפילים תיל במקומות שתוכננו-מראש. הם יורים על מטרות אשר הרגלים מסמנים להם באמצעות אש-נוחתת. אולם בכל מחיר מתמידים הטנקים, בשלב זה, בתנועתם קדימה. נידחתם היא אמצעי-המגן הראשי שלהם. תפקידם העיקרי מוסיף גם בשלב זה להיות תפקיד פסיכולוגי:

1. לנכדך את רוח האויב על-ידי גודלם, רעשם והירי שלהם, ואפילו יהיה "פרוע";
2. למשוך אש אויבת, ולהסיחה מן הרגלים שלהם;
3. לשמש כ"פתיון" — ולמשוך אליהם אש נגד-טנקית^(*);

כי שעה שהטנקים יצאו להתקפתם — החלו לנוע, מרחק לא רב מאחריהם, ה"טנקים-חסרי-הצריח" הסובייטיים, הידועים בראשי-התבות של כינויים הרוסי — "ס.א.ו.".

כלי-ה"ס.א.ו." אלה (שהם נטולי צריח — בדומה לטנקים הראשונים, במלחמת-העולם הראשונה) הנם נמוכים מאוד — ביחוד ה"ס.א.ו.-100", קשה לראותם וקשה לפגוע בהם. הם תופסים עמדות מחופות — אם אפשר, עמדות "תנקה", בהן מוסתר גוף-הטנק מן

(*) "פתיון" — כאן — במובן זה, שעל-ידי התקרבותם מעוררים הטנקים את התותחים הנגד-טנקיים של היריב לפתוח באש עליהם, ועקב כך (מחמת שלהבת-הלוע בשעת הירי, קולות יריה ועוד גורמים) — להתגלות; והדבר מאפשר לרכבה-ה"ס.א.ו." הנע בעקבותיהם לבצע, על-ידי קליעה "צל-פית" מדויקת, את השמדת התותחים הנגד-טנקיים המתגלים. — המער.

התקפה, הסתערות, הדברה

קשה יותר לפגוע בו בתנועתו המתמדת הזאת (לפי שנוהגו הוא לירות תוך-תנועה) מאשר אילו היה נעצר, ולו רק לזמן קצר, לשם מתן אש. אולם, אם אין הצות הנגד-טנקי יורה בו, הרי יפרוץ הטנק אל תוך עמדת האויב.

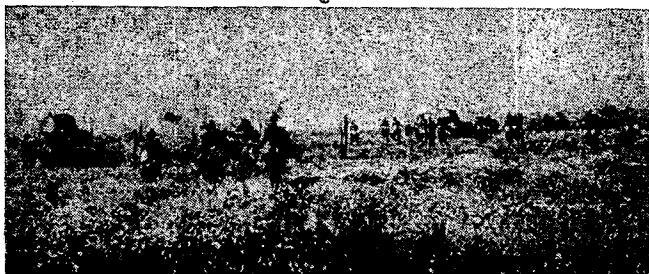
מאידך-גיסא, אם אמנם ירה הצות הנגד-טנקי — הרי בכך יחשוף עצמו, בהכרח, לסכנות הבאות:

1. ל"אש-תוך-הילוך" של הטנק עצמו. הלו מסוגל כבר ל"קסס" בה לעבר אותו כלי נ"ט.

2. לאשם של הרגלים הסובייטים. 3. ל"ברכת-חשובה" של פגז חנ"ם בן 34 עד 88 ליטראות (15½ ק"ג ו-40 ק"ג), שיסוגר במהירות-לוע של כמה אלפי רגל בשניה (על ידי ה"ס.א." — אשר ודאי שיגלה ענין רב מאוד באותו צות נגד-טנקי.

4. להסתערותו של הטנק גופו (בדומה לאותו מפקד-הצוללת האמריקאי ל-יד טאני, אשר מיאן לשחק את התפקיד של "חתול" בפני ה"כלב", דהיינו בפני המשחתות היפניות, והדהים את האויב על ידי כך ש"דהר" ישר לקראתו — כן מנסים גם הטנקים הסובייטים להדהים את האויב על ידי דהרת-מצח ישר עליו; כשיאה של דהרה זו משמש המאמץ למחוק-ממש את עמדת ה-אויב, בעזרת זחליו ומשקלו של הטנק).

כי זאת לדעת, שהטנקאים הסובייטים אומנו וחונכו תמיד ברוח חיל-הפרשים המונגולי של צ'ינגיס חאן בימים עברו. במלחמת-העולם השניה, ובמלחמות הקטנות שקדמו לה — בספרד, מונגוליה (י) ופינלנד — נהגו הם לשטוף במישרין אל מרכז שדה-הקרב, ולשאת באבידות איומות. וכן, לאחר-כך, במלחמה שבין גרמניה ל-רוסיה, היו "בתי-עלמין לטנקים" (כפי שכינום הגר-מנים) זרועים על פני חזית-המזרח. "מכיר אני אנשי-רגלים רבים אשר עברה עליהם המלחמה מתחילתה ועד סופה, והם נשארו בחיים", אמר איש-צבא-סובייטי לשעבר, "אולם מעולם לא פגשתי בטנקאי שעלה כזאת בידיו".

אל-לו לחיל הרגלים לפגר אחר שריוניו, ה-T-34

עולים על מערך המגן — ומשלמים באבידות כבדות

לאחר דו-קרב בין טנק לתותח נ"ט שפותה לגלות-עמדתו

הרוסים סוברים — על סמך נסיון רב שנרכש במלחמת-העולם השניה — כי כל אלה מעמידים את המתגוננים בפניהם במצב שאינו-מק-הנוחים. אם צות נגד-טנקי אויב מבחין בטנק T-34 סובייטי, הרי התנועה המתמדת של הלו עושה אותו למטרה גרועה.

(ע) למעשה — לא-רחוק מ-1000 מ' בשניה. — המער. (י) הכונה ל"תקריות-גבול", בקנה-מידה אשר הקיף דיביזיות, סמוך לגבול שבין ה"רפובליקה העממית המונגולית" (שאת השליטה העליונה עליה נטלה למעשה, מאז ראשית שנות העשרים, הממשלה הסובייטית, אם כי השטח נחשב אז עדיין על אדמת סין — הלא היא "מונגוליה-החיצונית", או הצפונית) — ובין מגבוריה, שבכיבוש היפני. תקריות אלו, שנותרו סביב ההר חולחין-חול, שנתרחשו ב'1938-39. — המער.

בקרב על נקודת ישוב

T-34 חולף על פני בנין מאוכל-אש...

... ועתה פורצים הרגלים אל בין בתי הישוב ומטעים

ב"ארמיות-אור" המיועדות לסיוע טקטי. ואם כי אחרי 1941 לא השאיר הצבא הסובטי דיביזיות שלו אלא ארטילרית-שדה קלה — הרי עשה זאת רק על מנת שיהיה ביכולתו לרכז את עצמת-האש הארטילרית באותו מקום בו היא נדרשת ביותר. הרוסים צברו, והוסיפו לקיים מאז, "מקוות" עצומים של רגימנטים-ארטילריים המוצבים לרשות מפ" קדות-קורפוסים ומפקדות-הארמיות — ואפילו "די-ביזיות" מיוחדות של ארטילריה מכל הסוגים.

"דיביזיות-ארטילריות" אלו כוללות לא רק יחידות ארטילריה בינונית או אף כבדה למשימות הריסת-ביצורים או אש ארוכת-טווח ביותר, אלא יכולות גם לספק ארטילרית-שדה קלה, כדי ל"צופף" את אש ארטילרית דיביזיות-הרגלים, וכן שפעת תותחים נגד-טנקים, כדי לזרוע בצפיפות אזורים עמוקים שלמים ב"מארבים-נגד-סיוור".

אם הטנקים המסתערים (שלרוב הנם מטיפוס T-34) ניתקים מן הרגלים שלהם, אין הם נעצרים

כפיצוי על-כך, הזכר בטנקאים רשמית כבגייסות-עידית. יש להם "יום-הטנקאי שלהם", קציניהם, בדומה לקציני חיל-האוויר, לובשים "מדי-סוג-א'" מיוחדים. ההתחרות והקנאה בין ה"גייסות המובחרים" — חיל-השריון מזה, וחיל-האוויר מזה — גדולות הנן.

במשך ההתקפה כולה, מוסיפים כלי ארטילרית-שדה קלה ומרגמות סובייטים להמטיר את "אש חור-מת-המחסום" שלהם. פגזי-החנ"ם של התותחים בני 76.2 המ"מ וההוביצרים בני 122 המ"מ הסובייטים בנויים באופן כזה שתהיה להם "התרסות פחותה" בהרבה" כלפי-עורף מאשר לפגז של ההוביצר בן 105 המ"מ האמריקאי. על-כן יכולים גייסות-תוקפים סובייטים להתקדם בסמוך מאוד אל מחסומי-אש-נעים — כשם שיכולים לעשות זאת הבריטים, בנועם בעקבות גפצי הפגזים בני-25-הליטראות שלהם. בעבר, לא נמנעו טנקים סובייטים מלהסתכן בפגיעות מפגזי הארטילריה של צדם-הם, פגיעות שהיו הופכות מסוכנות אם פגעו הרסיסים בדלתיות-הצריחים. הם היו דוהרים ישר אל תוך הפאה-העורפית של רצועת המחסום-הארטילרי שלהם, כדי להבטיח לעצמם חיפוי-אש בשעת הכנסם אל תוך עמדת האויב.

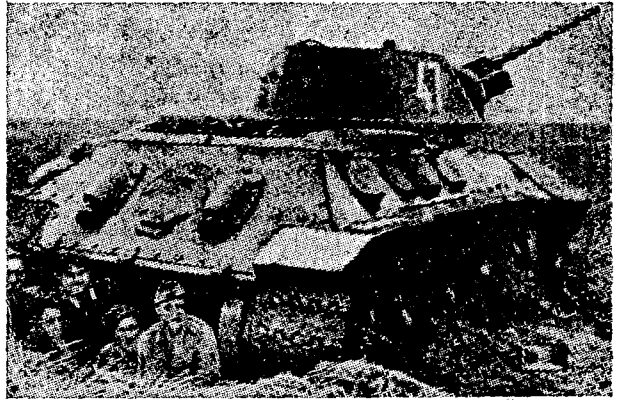
האוויריה-הטקטית של הכוחות הסובייטים תיראה אף היא כמשך ההתקפה — מטוסי-קרב סילוניים מטיפוס "מיג", היורים בתותחם בן 23 המ"מ, ואולי אף מטילים פצצות ורקטות, אשר למפציצי-הסילון הקלים "איל 28" — הרי יתכן מאוד כי, בדומה לארטילריה-הבינונית של הכוחות הסובייטים, ישמשו בעיקר להרחבת עצמת-פגיעתה של האש הסובייטית על פני מלוא-העומק של עמדת-האויב, להטרדת הארטילריה שלו ולכבילת עתודותיו למקומן.

אכן, אין להתעלם מהארטילריה-הבינונית ועצמת-האוויריה-הטקטית הסובייטיות. כבר מלפני מלחמת-העולם השניה הדגישה רוסיה את השימוש הן בתותחים והן במטוסים בשביל סיוע-מהודק. על אף כל הדיבורים על כך ש"רוסיה החלה להכיר בחשיבות של הפצצת ערים ובתי-חרושת", נשארתי-בעינה ה"עובדה שאפילו כיום כלולים רובם הגדול של מטוסיה

(*) בצבא הסובייטי קיימים, כמוכן, גם "ימי חילות" אחרים — כגון "יום הארטילריה", ועוד.

(*) המונח "מפציץ-קל" הנקוט לגביהם הנו, כידוע, יחסי מאוד. ביכולתם לשאת, למשל, פצצה מן הסוג שבמלחמת-השניה כונה "פצצה-מחסלת-גוש-בתים" (מד' טון ומעלה), ואף תוספת-מה של פצצות קלות. המונח "מפציץ-בינוני" הולם אותם הרבה יותר, למעשה. — המער.

בטרם התקפה

טנקאי T-34 "קונים שביתה" בתחפורות זמנית, כשהם מתחזקת לטנק ומוגני-שריון

עמוק באזור האויב הופכים מבודדים, ודלק-הדיול שלהם אזול — הרי אנשי הצוות ישתדלו להסתלק משם, או בחמיקה או תוך לחימה. לטנקאים — כושר ניכר בתנועה-ברגלי. רבים הם המקרים בהם הפסגה של הקגלחם הגופנית, שנמשכה שנה תמימה, התבטאה במרוץ-סתי, ב"שטח-לא-דרך, אשר בו היה עליהם לעבור 5 ק"מ תוך 25 דקות. אולם בדרך-כלל הם בתורים לא-מן-הגדולים. הרוסים רוצים שהטנקאים שלהם יהיו קטני-גוף וקלים, בכדי להמנע מן הצורך לקיים בשביל הצות חלל-משורין שיהיה גדול-דיו-בשביל להכיל מיני "גליתים" מגושים.

יתכן כי המפקדים הסובייטים יחליטו במקרה מסוים כי הרגלים לא יוכלו להתקדם עם הטנקים מבלי לפגור. במקרה כזה, יורכבו על הטנקים "גייסות-נחיתה טנקיים". הטנקים ישתדלו להסיעם או ישר אל תוך עמדת האויב, או אפילו עד אל יעד-הטנקים עצמו. במלחמת-העולם השנייה, ספגו לעתים "רוכבי הטנקים" הסובייטים אבידות עד כדי 70 אחוז, וכל זה בשביל להחזיר "מספר אנשים אל תוך עמדה גרמנית (או — דרכה). דבר זה — מעט-הרגלים הנלוים אליהם — איפשר אז לטנקאים להתבסס ממשית בעמדה שבתוך מערך-ההגנה האויב, ועלי-ידי כך להפריע לנסיגות האויב ולהתקפות-נגד שלו.

"גייסות-נחיתה טנקיים", אם הם משתייכים ל"גדודי תת-המקלענים", שאומנו וחומשו לתפקיד זה במיוחד, עלולים להוות בעיה לא-קלה בשלב של ההסתערות-גופא. אלה הם חיל-הרגלים ה"פרטי" של ה"גייסות הטנקיים והממוכנים". הם חמושים בתת-מקלעים במקום רובים, היינו — בחימוש אבטומטי-מלא. עד כה היו אנשיהם חמושים בתת-המקלע ה"מפורסם" "פ.פ.ש." M 1941 — הלא הוא אותו תת-מקלע פשוט-המבנה וה"פרימיטיבי" שהכרוהו במלחמת-קוריאה. שעה שהם רכובים על טנקים, יכולים חיללים אלה לרסס באש את הסביבה, בתת-מקלעיהם ובמקלעים-הקלים מטיפוס "ד.ט." שלהם (מקלע לכיתה).

אם מתפתחת ההתקפה כשורה, "דלגו" כלי-ה"ס.א." מקורי-לקורי. פירוש הדבר הוא, שיתכן כי בפרק-זמן זה או אחר לא יפעלו אלא מחציתם; כי אין הם (שלא כטנקים הסובייטים) יורים תוך כדי תנועה-ממש.

או חוזרים. הם מוסיפים לפלס דרך אל יעדם, ואחר כך — אל נקודת התכנסות-מחדש. זו יתכן שתמצא במרחק של כ-2 ק"מ, או יותר, בתוך מערך-האויב פנימה. אולם בדרך כלל עליה להיות בחוף טוחה של ארטילריה תומכת. שם יתארגנו הטנקים במבנה מעגלי — בדומה לאותה "מצודת-קרונו" שהיתה נהוגה בחניות בערבית-המערב שבארה"ב לפני מאה שנים. בעבר עמדת-התכנסות-מחדש זו של טנקים סובייטים תוקפים נמצאה במקרים רבים בין קו עמדותיו הקדמיות של האויב המותקף לבין עתודותיו העור-פיות-ביותר.

את המקבים של הטנקים ניתן להסיר מתוכם. כל טנק נושא גם תת-מקלע ("ה.פ.ש." M.1943). במקרים רבים יחפרו נהגי הטנקים ועוזריהם שוחה תחת הטנק, וישתמשו במקלע-החרטום שלהם, מטי-פוס "ד.ט." ("דיאגטיאריוב-טנקי") לפעולה מתוכה, כשהוא מוצב על הדורגל שלו. עם בוא הרגלים והפלסים, שיקבלו על עצמם את האבטחה המקומית, יתחילו הטנקאים בטיפול בכלי-דרכם.

הרוסים מצפים מטנקים שנפגעו, ושאנם יכולים עוד לנוע, כי יוסיפו ללחום; ותכופות אמנם עושים הם כן. אולם יתכן גם כי "יעמידו פני-מת", עד אשר תופיע בתחום-אשם מטרה טובה — כמו, למשל, עתודות אויב מתמרנות.

או — אם ההתקפה נכשלת, והטנקים הנמצאים

⁽¹⁾ הקבלה אמריקאית — מצויה בפרשת-הקרב "כוח משימה קרומבאן" שבספר "פעולות קרב בקוריאה" (פרק י), המופיע בעברית, בהוצ' "מערכות".

בלי חי"ר צמוד — יהיה השריון עצמו צמוד-למקום

וכן חיל הרגלים הרגיל, רכוב הטנקים

הנחתים קופצים, תת-מקלע ביד, לקרקע —
לאבטח השריון, ולהתקדם אותו בקרב

ובמשולב עם "ס.א. 76" — פורצים לתוך מערך המגן

מחלקת "ס.א." אחת — בת 2 או 3 כלי-רכב —
תסייע לכל פלוגת-טנקים בת 10 טנקי-T-34.
פעולתם תנוהל באמצעות אלחוט, כשהן אנשי צוות-
הטנקים והן אנשי צוות-ה"ס.א." בוררים לעצמם
מטרות — ומצביעים עליהן באמצעות אש-גותבת
או ציונים (בדיבור-אלחוט בלתי-מוצפן) לפי נקודות-
התמצאות שנקבעו מראש. כאשר נתקלים טנקים
ב"קן" נגד-טנקי קשיח, יתכן מאוד כי הטנקים ית-
נועצו סביבו ויטרידוהו באורח חמקני — ויקראו
באותו-זמן-עצמו לאש של "ס.א.". מפקדי יחידות
ה"ס.א." יכולים אזי להקצות למשימה את כל אותם
כלי ה"ס.א." שיש ביכולתם לראות מטרה זו.

לפי השיטה הסובייטית, הטנקים וה"ס.א." פו-
עלים רק בסיוע לרגלים; ואין מפקדי הרגלים
מקבלים את הפיקוד על השריון שהוקצה לסיוע זה.
לפי יכולים הם רק על כלי-ה"ס.א." הרגימנטיים
שלהם-עצמם — "ס.א. 76" — המתרכזים בדרך-
כלל בפעולה נגד מטרות המפריעות לרגלים (בפרט
— נגד כלי-נשק אבטומטיים). מכאן נובע, שעם מתן
אות האזעקה "שריון אויב!" — נפרד השריון הסו-
ביטי זמנית מהרגלים.

כי בשעת אזעקה כזו, חולצים-עצמם הטנקים
הסובייטים מתוך ההתנגשות הבלתי-אמצעית באויב.
את קרבי-האש נוטלים על עצמם ה"ס.א.", כבדי-
התותח.

אף-על-פי-כן, אין הטנקים T-34 מסתלקים או
מאזור הקרב. הם מסתלקים אל האגפים, בהשתמשם
בניידותם כמגן — ויורים מדי פעם בפעם, תוך
היעזרות קצרות המיועדות להשגת ליגון טוב. הם
משתדלים להטריד את אנפי טנקי האויב, ול"משש"
דרך, מסביב, אל עורף האויב.

חשוב מזה: יתכן, כי ישתדלו למשוך שריון
אויב אל תוך מארבים שהושמו-מראש. כי, מלבד
אותם ה"ס.א." המשמשים בסיוע לטנקים, יתכן
מאוד כי הרוסים יחזיקו בידם גדודי "ס.א." (ואולי גם
טנקים מסוג "סטאלין") כעתודה נגד-טנקית. בשביל
תפקיד זה, הרי גופו הנמוך של ה"ס.א. 100"
ועצמת-האש ארוכת-הטוח שלו מהווים יתרון גדול.
מלחמת-העולם השניה הראתה כי "ס.א." יכולים
להשתמש בקרקע מחוספסת על מנת להתגנב עד אל
טנקים-בעלי-צריח של האויב, הגבוהים מהם. מש-
מגלה עצמו המארב ומתחיל לפעול, יכולים כלי-ה-
"ס.א." לנצל כהלכה את תותחיהם ארוכי-הטוח ורבי-
העצמה, כדי לחפוס בשטח-אשם יחידת-טנקים אויבת,
כולה — מחזיתה ועד לעורפה. גורל-שריון גרמני,

בעל נסיון רב בלחימה נגד שריון רוסי, מזהיר כי כל-ירכב סובייטיים אלה נמוכי-המבנה עלולים לגרום הפתעות לא-נעימות בדו-קרב ארוך-טווח בין תותחים. הרי קוטנה של המטרה שהללו מהווים (ביחוד — מצדם החזיתי) הוא בבחינת יתרון רב — ומבחינה זו, הרי במערכות של טנקים-נגד-טנקים עדיפים הם על הטנקים בעלי-הצרחה.

משעוברים הכוחות הסובייטיים דרך הפאה-הקדמית של מערך-המגן, אותה הם סיירו וניתחו באופן כה מדוקדק, נכנסים הם אל תוך ה"קרב בעומק הגנת-האויב". בעוד שבדיוניהם ובתרגיליהם מפרטים הם עד לאחרון-הפרטים את הנוהלים להתקפת אותן עמדות-האויב הנמצאות באזור הקדמי של מערכו — דהיינו, העמדות אותן יכלו הם לצפות, לבחון ולסמן — הרי מכאן ואילך מודים הם כי על בחוריהם לבצע שלב זה "לפי שמיעה", ולא "לפי תוים".

בימי מלחמת-העולם הראשונה רגילים היו הבריות לומר על הגרמנים שלי-אז שהכרחי להם כי הכל יהיה מאורגן עד לפרט האחרון; כי אנשי-השורה שלהם היו בגדר "כבשים" — נשמעות ל"כלבים מדריכי-העדר" — תפקיד אשר מילאוהו הקצינים; כי לא היתה להם יומה, וכי אפילו הקצינים-הווטרים היו נעקרים-מאפיקם שעה שבמהלך ביצועה לא "הלכה" התכנית. ודאי שבמקרים רבים נכון היה תאור מעין זה לגבי הכוחות הסובייטיים — הגם שמסוכן יהיה לסמוך על כך כי אמיד כזה יהיה מצב-הדברים. מתכננו ובזנהו של הצבא הגרמני שבתקופה לאחר מלחמת-העולם הראשונה, הגנרל פון-סאקט, ואנשים

להדיפת התקפות-נגד ולהתבססות

סוללות תותחי 7.62 המ"מ בתפקיד נ"ט בכינון ישיר — נעים עם דרג ההסתערות

מחבר עוזריו הצעירים, כגון רומל וגודריאן, הצליחו להפוך את החייל הגרמני מן ה"כבשה" שבמלחמת-העולם הראשונה ל"שועל" שבמלחמת-העולם השני; והמפקדים הסובייטיים ודאי שמכירים בצורך להשיג אותה חכלית. אך העובדה בעינה-עומדת כי השיטה הפוליטית הנוקשה של המדינה הסובייטית (שבגללה, אפשר לומר, "מסוכן אפילו לחשוב מחשבות-משלך — פן תגלה אותן באם תדבר מתוך שינה") מכבדה על השגת תמורה כזאת, אפילו אם ישאף הצבא לטפח יומה-אישית.

בהתקפה הסובייטית שאנו מנסים לתארה ולנתחה כאן, פירושו של כל זה יהיה כי יש לשער שכל שמעמיקה-יותר החדירה אל תוך מערך האויב — כן יקשה להשיג מארטילרית-השדה התומכת בה ביצוע משימות-אש לפי קריאות-הזמנה של מפקדי הגייסות המסתערים. במלחמת-העולם השנייה תכופות גילתה-מראש הארטילריה של הכוחות הסובייטיים ליריב את תכנית ההתקפה והחדירה שלהם על-ידי שירתה מחסומי-אש לאורך שני צדדיו של "תריז-ההבקעה" לו נתכוננו התוקפים — וציננה ע"י כך את תחומיו של אותו תריז-הבקעה אשר תוכנן וסומן במדוקדק לפני ההתקפה.

כמובן, שרק במקרים-של-מזל-מובהק יקרה-כפועל שכל אותם סידורי-האש המתוכננים-מקודם — הן מסכי-אש שנקבעו-מראש, והן "ריכוזי-האש" ה"ממוספרים" שטווחו והוכנו מלכתחילה — בין על-מנת שינתנו לפי קריאות-הזמנה, ובין שיִירו לפי לוחות-זמנים קבועים-מראש — "יכסו" במציאות גם את המטרות-הממשיות, (אשר תתגלנה-ותכלנה בהודמנויות מהלכו-של-קרב); ושפגיי-עותיה של אש מתוכננת-מראש זו, לי-סוגיה, תזדהינה עם המטרות הללו. מכאן, שתכופות קרה כי סיוע-האש, מן הסוג הניתן על-ידי ארטילרית-שדה (ואתו — כל אותם היתרונות אשר הכוחות הסובייטיים עשויים היו להפיק מגושי-הארטילרית האדירים שלהם) היה מגלה את הנטיה לפחות-ולתחלש דוקא באותו זמן ובאותם מקומות בהם היה הוא נחוץ ביותר. על כן, רכב-ה"ס.א.ו." הוא אשר חייב היה אז, ליטול על עצמו ככל שהתמשך הקרב, יותר-ויותר מן התפקידים השייכים כ-רגיל למלאכת-הארטילריה.

אך אל-נא נשכח כי מצויות גם סוללות

של תותחים-על-גלגלים, בני 58 מ"מ ובני 100 מ"מ⁽¹²⁾, שנועדו לירי בכינון-ישרי, ואשר נגררים קדימה באמצעות ג'יפים, או מטולטלים בכוחות-אדם. הללו מהווים חלק של המאמץ "לפצות" על ליקויי אורח עבודת-הצות והתקשורת של הכוחות-הארטילריים המשמשים את ההסתערות. סוללות אלו, מצד אחד מסוגלות הנן לפעולת-ירי מידית ומהירה, אך לעומת זאת אין הן יכולות לטפל אלא באותן מטרות המופיעות בתוך תחום-הראות המצומצם שלהן⁽¹³⁾. עקב שימוש כזה בכלי-ירי אלה, מפסידים איפוא הכוחות הרוסיים את כל היתרונות שב"כיסוי" רחב וגמיש של גורת-החזית, הטמונים בארטילריה עקיפת-האש, זו המוכשרת להתערב במהלך-הקרב בחזית רחבה, וגם לחפות באשה על אנפים ועל העורף.

בהתקפה-דיביזיונית, רבים יהיו המקרים בהם רגימנט-רגלים אחד, שטנקים נעים בראשו, ינסה לבצע את החדירה. גדוד אחד של אותו רגימנט מהווה אזי את ה"מאמץ-העיקרי" של הרגימנט. מיד מאחוריו — גדוד-העתודה, משהגיע אל היעד-ההתחלי — יתחיל הגדוד-החודר להתחפר בשצף-קצף. גדוד-העתודה עובר דרכו ומתקדם הלאה. גדוד שני זה, הנעזר על-ידי קבוצה חדשה של טנקים וכלי-ס.א.ו., יוסיף אזי תנופה להתקפה על-ידי שיפעיל את אנשיו הרעננים ואת צידו, שטרם נתפלה בקרב. כוחות חדשים אלה יתכן וימשיכו את החדירה ויעמיקוה — או, תחת זאת, אפשר וינסו לפנות-בתנופה ימינה או שמאלה, בכדי ללכוד כוחות-יריב במלכודת, באם הללו טרם נטשו את עמדותיהם. יחידות סובייטיות להתקפת-ריתוק, אשר באגפים, יתכן ותזננה בינתיים אף-הן כוחות מגורותיהן אל "פתח-החדירה" ותע" בורנה דרכו פנימה, אל תוך אזור-המאחז בתוך מערך-המגן האויב אשר כבר הושג, כנ"ל, ע"י החדירה הראשונה.

בנקודת-התפתחות זו — או במצב-דברים דומה, אשר יתכן ויזדמן בשלב מאוחר יותר של הקרב — אפשר והכוחות הסובייטיים "ישחילו" לתוך פתח-החדירה שהושג יחידת-שריון ניידת מובהקת. יחידה כזו תבצע מסע מהיר אל תוך הפער הצר, והיא

⁽¹²⁾ וכמובן — גם בני 76,2 מ"מ. — המער.

⁽¹³⁾ האופייני להפעלת ארטילריה בירי בכינון-ישרי.

⁽¹⁴⁾ להבדיל מלחימה בתנאי מלחמת-עמדות ומערכי-מגן.

⁽¹⁵⁾ דיכוייה אשר, לפי מבנהו הקיים של הצבא הסובייטי, תתאים כדאי יותר לתפקיד מהסוג המתואר — להבדיל מ"בזק" טהור, ממבצעי-שריון אופרטיביים עצמאיים למחצה — מאשר הדיכוייה-הטנקית המובהקת שבו. — המער.

⁽¹⁶⁾ 21 טנקים — בגדוד הסובייטי, בפלוגה האמריקאית — 22 טנקים. — המער.

תתאמץ להדביר את התנגדות היריב ששרדה-עוד בפנים מערכו — ולהבקיע עד-אל עורף היריב, וה- מרחב שמאחוריו. שם תלחם היא בנוסף "לוחמה בשטח-פתוח"⁽¹⁴⁾ ותערוך קרבות-פגישת-התקלות. ובמצבים, למשל, של פעולה נגד ראש-חוף של גיי-סות-יריב שעלו מן הים — כאותו מצב שציינוהו לדוגמה בפתח סקירה זו — ינסה השריון הסובייטי לבצע זניקת-הבקעה עד אל ראש-החוף גופו. הגייסות הרגלים הנעים אתו מוסעים במסעי-גייסות משור-ינים — באם הללו מצויים; ואם אינם מצויים, הרי ירכבו גייסות-גלזים אלה על טנקים או יוסעו במ- שאיות "רכות", חסרות-שריון — ויקבלו על עצמם את דין הסיכוי-להפגע והסיכוי-לשרוד הכרוכים בכך. יש ביכולתה של "דיביזיה ממוכנת" סובייטית⁽¹⁵⁾ לערוך התקפה שתהיה דומה בדיוק לנוסח שתואר כאן. כלולים בה שלושה "רגימנטים-ממוכנים" — שלאמת-של-דבר הנם חיל-רגלים ממונע (אך יתכן כי יוסעו בכלי-רכב משוריינים, ואזי תכופות גם ילחמו מתוכם — ויהיו, במקרה זה, גייסות-ממוכנים באמת); ולכל רגימנט כזה גם "גדוד-טנקים" משלו, שעצמתו — כעצמת פלוגת-טנקים בצבא ארה"ב⁽¹⁶⁾. יש לה לדיביזיה-הממוכנת גם חיל-תותחנים משלה. אולם ישנה בידה גם מהלומת-שריון ניידת — רגימנט-מעורב של טנקים-כבדים ורכב-ס.א.ו. (אשר יוכל לספק הן רכב-ס.א.ו., לתמיכה בפעולות ה-טנקים — והן טנקי-סטאלין" כבדים, לצורך התקפה על נקודות-בצורות גדולות, תפקיד שבו רבה יכולתם של אלה משל ה-T-34); וכן ישנו בה רגימנט-טנקי, אשר אותו אפשר להעביר בדהרה דרך פער שהובקע, על מנת שיפרוץ אחר-כך אל תוך השטח-הפתוח שבעורף היריב ויפתח שם בלחמה-ניידת.

אכן, אותם אנשי-צבא רוסיים אשר במשך שנים ניהלו מסע הסברה ושכנוע למען הקניית עצמת-אש משורינית ניידת לצבא הסובייטי, אינם מחזקים ביותר נוסח-התקפה "לעה"ר", כפי שהלז נכתב והוגדר ב-ספרי תקנון-ההשדה הסובייטיים.

ראשית כל, הרי נוסח-התקפה זה הוא כבר עתיק-יומין. לטבילת-האש שלו זכה בקרב ליד פּוֹלְגֶנְסְקֶ-דֶאֶגֶרֶו, במלחמת-האזרחים הספרדית, בו הופעלו הטנקים הרוסיים שלי.א.ו. T-26; ומאז היה הוא מקובל בקביעות על מצביאי-רגלים סובייטיים. רק תמורה-רבתי אחת הוכנסה בו במשך כל השנים שמאז — כאשר נוספה עליו, במהלך מלחמת-העולם השנייה, התמיכה באמצעות רכב-ס.א.ו. לא רק הגייסות הרוסיים בלבד למדוהו והשתמשו בו, אלא אף כוחות-

במסע לניצול-הצלחה

שוב על טנקיהם — הפעם לא במערך פרוט כי אם בשדרת-מסע — אנשי-חרצ'ס רוכבים, עד התחדש קרב

כליל, בעורפו, את הארטילריה והעתודות שלו, אשר נודעת להן חיוניות כה מרעת, ומשהשגת זאת — אין עוד, בעצם, תפקיד של קרב לפניך כי אם „מלאכת ביעור וניקוי“.

רבים מבין המשקיפים סבורים כי רוטמיקטרוב, והקבוצה אשר סביבו, הם אשר „נתנו את הטון“ בצבא הסוביטי מאז 1947, המיכון הגובר-והולך משמש עדות בולטת לכך.

ולא זאת בלבד, בשנים שלאחר מלחמת-העולם השניה חידש הצבא הסוביטי חידושים, והקים „דיביזיות-טנקיות“ ו„דיביזיות-מוכנות“ מטיפוס חדש⁽¹⁾, במקום שיהיו להם „פיקודי-קרב“⁽²⁾ ו„צוותי-קרב רגימנטיים“ גדולים, בדומה לאלה הנהוגים בדיביזיות-שריון של הצבא האמריקאי — מקיימים הם יחידות קטנות-יותר; ורבים מבין אנשי-הצבא ש- במערב סבורים כי יחידות כאלו הן שמתאימות יותר לפעולה-ניידת מהירה, ואף הן פגיעות-פחות להתקפות מן האויר, או על-ידי ארטילריה, או באמצעות כלי-זין אטומיים.

אופייני לחיל-השריון הסוביטי, במבנהו החדש הזה, ה„רגימנט-הטנקי“ שלו. לאמתו-של-דבר, הרי זוהי „דיביזיה-של-כיס“, ובה גדוד בן 21 טנקים T-34 (דהיינו, „גדוד-הטנקים“ הסוביטי הרגיל, שכאמור גדולו הוא כגודל פלוגת-הטנקים האמריקאית), „גדוד תת-מקלענים“ של חיל-הרגלים, וגדוד בן 21 כלי-רכב מן הטיפוס „ס.א.ו. 152“, — כשזה האחרון ממלא את התפקיד-הכפול, של „ארטילריית-שריון“ ושל טנקים-כבדים, לרגימנט זה — גם פלגת-סיור ליד מפקדתו, ובה מכוניות-שריון וטנקי T-34 כן ישנן לו פלוגת כלי-יריה נגד-מטוסיים, פלגת-

הרפובליקה בספרד, גייסות סיניים, וכן הצבאות של פולין, צ'כיה, רומניה, בולגריה, הונגריה ויוגוסלביה בשנים שמאז מלחמת-העולם השנית — אם פי, במקרים רבים, בלי ההשתתפות של רכב-„ס.א.ו.“ (אכן, בשעת הצורך ניתן גם להשתמש בטנקים-בעלי-צריח ל-מילוי תפקידם הטקטי של ה„ס.א.ו.“ שבאורח-ההתקפה המתואר; והאמת היא, כי מילוי תפקיד זה היה בין משימותיו הראשונות של הטנק „יוסף סטאלין“).

לדברי שריה-„בוק“ הסובייטים — הוכיחה מלחמת-העולם השנית מפור-שות, הוכחה שאין לערער אחריה, כי

התקפת-„לעצה-ר“ הנה אטית מדי, בלתי-גמישה מדי, וחלשה מדי בעצמת-מחץ משורינת, משתהלום את תביעותיו של קצב מלחמת-זמננו.

לפני כמנין שנים לגלג מרשל-השריון פאכל רוטמיקטרוב, ראש-התיאורטיקנים של כוחות-טנקים ברוסיה, על אורח זה של „כרסום-אטי של מערך-ההגנה“. הוא לא רצה עוד בהתקפות בהן ינוע קדימה גל יחיד של טנקים, ברוחים בני 30 עד 60 מ' (הצפיפות הרגילה בהתקפה במלחמת-העולם השנית היתה כ-30 טנקים לכל אלף מטר של גזרת-ההתקפה הסוביטית). הוא אמר: „יהיה הכרח להרוות-ממש את שדה-הקרב בשריון“.

כנוהג חיל-האויר במפציצים — כן רצה הוא לנצל את יכולתם של כלי-רכב-משוריינים להתרכז ו„להתח-מקד“ במהירות אל נקודה-נתונה, ולפצץ אותה כהלכה. מהירותו של השריון, אמר הוא, היא שתספק לו את הגורם של הפתעה-מכסימלית — וכן את הגורם של בטחון-מכסימלי בפני גילוי מוקדם-מדי על-ידי כוחות אויר, או ארטילריה, ו„כלי-זין חדי-שים“ משל היריב⁽³⁾, ובפני התקפה והפגעות על-ידי אלה. רק השריון בלבד, לדבריו, עשוי לצבור-ולרכז בוריות כה רבה, על פני גזרת-חזית צרה, עצמת-אש כזו של כלי-תותח וכלים-אבטומטיים — ועל-ידי כך „להטביע-באש“, ממש, את עמדות-ההגנה של האויב, רק בדרך זו ניתן לך להבקיע את חזית האויב ולשבש

⁽¹⁾ הכונה, כמובן, לכלי-נשק אטומיים ודומיהם. — המער.
⁽²⁾ תחת הארגון הקודם, ב„בריגדות“ וב„קורפוסים“ טנקיים או ממוכנים, — „קורפוסים“, אשר למעשה דמו בעצמתם לדיביזיות-שריון, כפי שהללו נהוגות בצבאות-המערב. — המער.
⁽³⁾ דוגמיות בשריון ארה"ב המקביל, כערך, למושג של „צח"ם“. — המער.

עצמו בו רגיל היה בשעתו חיל-הפרשים ל"בלות" את סוסיו-אביריו. פירושן-של-דבר — אפשרות רבה יותר לגילויי גמישות טקטית — ואף למהלכים אופרטיביים מפתיעים.

בשנים האחרונות נוצר הרושם כי ב"דרכי הפעולה וההכנה של הפיקוד הסובייטי חלה התפתחות לא-מעטה. "תרגילי-המפ"קדות", הנערכים בשביל קציניה, עוסקים לעתים קרובות בתכניות קונקרטיות לפעולה נגד "יחידות וטקטיקה של גייסות זרים". וכן נעשה, בכמה מקרים, גם בתמ"רונני-הגייסות הסובייטיים. הפרסומים ה"צבאיים הרוסיים המכוונים אל הגייסות מכילים במדורים "בצבאות זרים" מאמרים מפורטים על כלי-נשק, ארגון וטקטיקה. לגבי צבא ארה"ב, למשל, אף צוטטו ב"מדורים אלה בגלוי "ספרי-שימוש-שדה" אמריקאיים, על שמותיהם ומספריהם, והו"ע תקו ציורים מתוכם²⁰.

הגדסה ופלגת-שירות. הוא מסוגל ללחום ולבצע מסעות באורח עצמאי, ללא תמיכה — וכן מוכשר הוא על-נקלה לנוע לקראת התחברות עם "חבילות"-שריון קטנות אחרות, הדומות לו.

אלו הן יחידות מאותו סוג אשר מומחי-השריון של המערב כבר זה זמן-מה מדברים על הצורך בהן; ואשר בדומה-להן טיפה בשעתו הגנרל הגרמני מנטויפל, לצורך הלחימה נגד כוחות רוסיים, ב"1943 — ואף הגיע אז להצלחות לא-קטנות. אולם, בעוד שבמערב דיברו על כך — הרי הכוחות הסובייטיים ביצעו גיבוש גופי-צבא במגמה זו.

אחד הדברים שיש לזכרם שעה שמדובר בטקטיקה הסובייטית, הוא כי עתודות-השריון שנצטברו בצבא הסובייטי הן כה גדולות עד שניתן לו עתה ל"הוציא" במהלך של קרבות טנקים באותו אופן

²⁰ בעל המאמר, כנראה, אינו מביא בחשבון את העובדה שאת הספרות האמריקאית הנ"ל ניתן לרכוש עלידי הזמנה פשוטה בכתב — כמוכן, בתשלום מחירו התקין של כל ספר... המער.

